

Aan de raads- en commissieleden
van de gemeente Midden-Drenthe

Gemeente Midden-Drenthe

Postadres	Postbus 24, 9410 AA Beilen
Telefoon	(0593) 53 92 22
Internet	www.middendrenthe.nl
E-mail	gemeente@middendrenthe.nl
Bezoekadres	Raadhuisplein 1
Beilen	ma, woe, vr 8:30 - 16:30 di 8:30 - 14:30 do 8:30 - 20:00

Datum: 1-6-2026
Behandeld door: Ina de Vries
Zaaknummer: 5187111
Onderwerp: Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe

Geachte raads- en commissieleden,

Steeds meer mensen hebben te maken met mentale problemen. Dit geldt vooral voor jongeren, jongvolwassenen en andere kwetsbare groepen. Dit kan leiden tot uitval op school en werk, eenzaamheid en minder deelname aan de samenleving. In Midden-Drenthe zetten wij ons al jaren in voor het welzijn van onze inwoners. Om de aandacht voor een goede mentale gezondheid te vergroten, hebben we in september 2025 het "*Regionale Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe*" ondertekend. In de regio is daarnaast de afgelopen periode gewerkt aan de "*Samenwerkingswerkingsovereenkomst Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe*." Wij leggen in deze brief uit waarom wij geen aanleiding zien om deze overeenkomst te ondertekenen. Dit aan de hand van de volgende onderwerpen:

1. Korte uitleg IZA transformatieplan;
2. Regionaal Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe;
3. Wat Midden-Drenthe al doet;
4. Deelname transformatieplan en de risico's voor de gemeente Midden-Drenthe;
5. Waarom we de samenwerkingsovereenkomst niet ondertekenen;
6. Hoe verder?

1. Korte Uitleg IZA Transformatieplan

Een [IZA-transformatieplan](#) hoort bij het [Integraal Zorgakkoord](#) (IZA). Het beschrijft grote veranderingen in de zorg. Het plan moet zorgen voor minder of andere zorg, slimmer gebruik van personeel, betere samenwerking in de regio en minder zorgvastgoed. Om de (regionale) samenwerking tussen huisartsen, GGZ en het sociaal domein te versterken zijn recent twee overeenkomsten getekend:

A. Samenwerkingsovereenkomst Mentaal Gezondheidsnetwerk Drenthe

Het doel van de Samenwerkingsovereenkomst [Mentaal Gezondheidsnetwerk Drenthe](#) is om duidelijke, gezamenlijke afspraken vast te leggen tussen huisartsen, ggz-aanbieders en het sociaal domein binnen een regio. Deze afspraken moeten ervoor zorgen dat partijen samen één netwerk vormen dat inwoners met psychische problemen beter en sneller kan helpen.

B. Standaardcontract IZA Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe

Het “*Standaardcontract IZA Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe*” is een landelijk contract. Het is opgesteld door het ministerie van VWS, de NZa en Zorgverzekeraars Nederland (ZN). Het contract helpt regio's om de mentale gezondheidszorg te verbeteren. Het zorgt voor duidelijke en dezelfde afspraken in heel Nederland. Met dit contract kunnen regio's geld krijgen om de zorg beter en meer samenhangend te organiseren. Het contract geldt tot en met 31 december 2027.

Omdat bleek dat het landelijke standaardcontract (Zie B) -voor de samenwerking binnen de kaders van het transformatieplan in Drenthe -geen juridische basis vormt voor de samenwerking tussen huisartsen, de ggz en het sociaal domein - wordt aan partijen gevraagd om een derde overeenkomst te sluiten. Het gaat om de “*Samenwerkingsovereenkomst Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe*” (=SOK Transformatieplan).

2. Regionaal Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe

Voor de uitvoering van het transformatieplan stelt Zilveren Kruis (namens alle zorgverzekeraars) t/m 31-12-2027 eenmalig €28,2 miljoen beschikbaar. Binnen dat bedrag is voor het sociaal domein in Drenthe in totaal €16 miljoen gereserveerd. Het transformatieplan omvat 19 projecten die zijn gericht op veerkracht, herstel, samenwerking en passende zorg. Financiering wordt uitsluitend achteraf verstrekt en alleen wanneer de 60 resultaten aantoonbaar zijn gerealiseerd, ter beoordeling van Zilveren Kruis. Het plan kent een korte doorlooptijd, vergt veel personele capaciteit en is verbonden aan strikte voorwaarden. Financiële middelen worden uitsluitend toegekend wanneer andere financieringsbronnen aantoonbaar niet beschikbaar zijn. Het voor de gemeente Midden-Drenthe beschikbare budget uit dit transformatieplan is- ondanks herhaalde verzoeken- nog niet bekendgemaakt.

3. Wat Midden-Drenthe al doet

In Midden-Drenthe werken wij aan een gezonde leefstijl via het programma [Lekker Leven in Midden-Drenthe](#) (thema's: bewegen, mentaal welbevinden, voeding). Via [Hulp op en om School](#) (HOS) ondersteunen wij scholieren. [Dorpsverenigingen en wijkraden](#) spelen een belangrijk rol in Midden-Drenthe. Ook zijn er in Midden-Drenthe diverse inwonersinitiatieven die door de gemeente ondersteund worden. Voorbeelden zijn [Nei Naoberschap](#), [Odensehuis Beilen](#), [de kracht van samen doen in Bovensmilde](#). Een aantal inwonersinitiatieven zijn in ontwikkeling zoals Goeie Buren (Nieuw- Balinge). Daarnaast is er een nauwe samenwerking met Welzijnswerk Midden-Drenthe (bijv. [Midden-Drenthe voor elkaar](#) (online platform)), VNN (bijv. [meerjarige basisstructuur](#)) en GGD Drenthe ([bijv. gezonde school](#)). Samen met ervaringsdeskundigen en zorgorganisaties onderzoeken wij de behoefte aan een [herstelruimte](#).

De samenwerking tussen het medisch - en sociaal domein krijgt vorm in de drie wijkteams in Beilen, Smilde en Westerbork. Binnen deze samenwerkingen richten wij ons ook op mentale gezondheid/GGZ, een gezonde leefstijl en het verminderen van (onnodige) zorgvragen ter ontlasting van de zorg.”

4. Risico's voor de gemeente Midden-Drenthe

Het transformatieplan voorziet in een structurele verschuiving van (zorg)taken van de GGZ naar de gemeente. De eenmalige financiële bijdrage van Zilveren Kruis (namens alle zorgverzekeraars) – onder voorwaarden en uitbetaling achteraf- dekt uitsluitend aanloopkosten. Vanaf 2028 komen diverse onderdelen uit het plan ten laste van de gemeente- zonder financiering van Zilveren Kruis (namens alle zorgverzekeraars) – waarbij niet valt uit te sluiten dat dit mogelijk ten koste gaat van andere gemeentelijke activiteiten. Tevens bestaat het risico dat gemeenten moeten bijdragen aan kosten van ketenpartners indien doelstellingen uit het transformatieplan niet worden gerealiseerd.

5. Waarom we de samenwerkingsovereenkomst niet ondertekenen

Van de drie benodigde overeenkomsten voor het regionale transformatieplan hebben we er – zoals u in deze brief heeft kunnen lezen- twee ondertekend. De derde overeenkomst “*Samenwerkingsovereenkomst Transformatieplan Mentale Gezondheid Drenthe*” tekent het college niet. In deze overeenkomst worden afspraken gemaakt over inhoud, governance en samenwerking vastgelegd.

Het college ondertekent de derde overeenkomst niet omdat:

- **Het transformatieplan voegt weinig toe:** bij punt 3 kunt u lezen welke activiteiten al in Midden-Drenthe worden opgepakt en uitgevoerd;
- **De businesscase onvoldoende aansluit:** deze is gebaseerd op aannames uit andere regio's die onvoldoende passen bij de Drentse situatie;
- **De verantwoordelijkheden (te) ver gaan:** het plan vraagt meer dan onze wettelijke taken waarbij veel personele en bestuurlijke inzet wordt verwacht en financiering onduidelijk is;
- **De organisatorische en financiële risico's (te) groot zijn.** (Zie punt 4 in deze brief).

Hoe verder?

Wij zetten onze huidige activiteiten voort die aansluiten bij de wensen van inwoners en onze wettelijke taken. Daarnaast blijven we samenwerken met GGZ, huisartsen en het Sociaal Domein, zowel binnen onze gemeente als met andere Drentse gemeenten en ketenpartners.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Ina de Vries, via e-mailadres i.devries@middendrenthe.nl

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris,

de burgemeester